

Kokousaika	Ma 14.11.2016 klo 18.00 - 18.52
Kokouspaikka	Kunnanviraston kokoustilassa, os. Kanervatie 15
Käsiteltävät asiat	<ol style="list-style-type: none">1. Kokouksen avaus2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus3. Pöytäkirjantarkastajien valinta4. liite Tuloveroprosentti vuodelle 20175. liite Kunnan kiinteistöveroprosentit vuodeksi 20176. liite Maanostotarjous Pokkinen, Remusen alue7. liite Palolan sisäilmatilanne8. Kiireellistä käsittelyä vaativat asiat9. Ilmoitusasiat10. Kokouksen päättäminen ja valitusosoitus
Pöytäkirjan nähtävänäpito	Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus, pidetään yleisesti nähtävänä 18.11.2016
Puheenjohtaja	Veli-Pekka Okko
Julkipanotodistus	Tämä kokouskutsu on julkipantu julkisten kuulutusten ilmoitustaululle 9.11.2016 Ilmoitustaulunhoitaja

LEMEN KUNTA
 Kunnanvaltuusto

46

KOKOUSAIKA	Ma 14.11.2016 klo 18.00 - 18.52	
KOKOUSAIKKA	Kunnanviraston kokoustilassa, os. Kanervatie 15	
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET (ja merkitä siitä, kuka toimi puheenjohtajana)	Okko Veli-Pekka Hakonen Hannu Koivisto Juha Buuri Kati Haiko Matti Huttunen Matti Jussi Antti Junnonen Juha Karhu Anu Løhtander Mika Nisonen Lasse Penttilä Arto Helen Ilkka Räsänen Jari	Puheenjohtaja I varapuheenjohtaja II varapuheenjohtaja Pietiläinen Risto Punkka Olavi Pylkkö-Osmo Rings Mervi Sinkko Eija Sirkka Laura Taipale Heikki Tapanainen Matti Tölski Jarmo Purtilo Pekka
MUUT SAAPUVILLA OLLEET (ja läsnäolon peruste)	Stoor Jussi Pitkänen Pentti Sipilä Arto Immonen Markku	kunnanjohtaja pöytäkirjanpitäjä rakennustarkastaja tekninen johtaja
LAILLISUUS JA PÄÄTÖS- VALTAISUUS	Todettiin.	
ASIAT	§:t 26 - 31	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUSTAPA (tarkastuspaikka ja -aika sekä tarkastajien valinta taikka merkintä edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastamisesta)	Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Heikki Taipale ja Lasse Nisonen.	
PÖYTÄKIRJAN ALLE- KIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja	Pöytäkirjanpitäjä
	Veli-Pekka Okko	Pentti Pitkänen
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme	Tarkastusaika Lemillä 18.11.2016	
	Allekirjoitukset	
	Heikki Taipale	Lasse Nisonen
PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	Paikka ja pvm	
	Lemillä 18.11.2016	
	Virka-asema Talous- ja hallintojohtaja	

26. Tuloveroprosentti vuodelle 2017

Kunnanhallitus § 122

Verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 91 a §:n (1263/2001) mukaan kunnan tulee ilmoittaa tuloveroprosentin suuruus Verohallitukselle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Tuloveroprosentti ilmoitetaan neljännesprosenttiyksikön tarkkuudella.

Vuoden 2017 talousarvion valmistelu on edennyt riittävän pitkälle, jotta veroprosenttien määrääminen voi perustua talousarvioluonnokseen. Eksoten maksuosuuden arvioitu lasku ja kilpailukykysovimuksen vaikutus kunnan menoihin pitävät menojen kasvun kohtuullisena. Myös verotulot ovat ennakkotietojen mukaan kehittyneet positiiviseen suuntaan. Näillä perusteilla talousarvion valmistelussa on lähdetty siitä, että veroprosentteja ei esitetä korotettavaksi. Tuloveroprosentti on vuosina 2014-2016 ollut 21,00.

Alustava arvio verotulojen kehityksestä on liitteenä. Julkisuudessa on ollut kaavailuja kuntien tuloveroprosentin muuttamisesta vuodesta 2019 alkaen. Koska lainsäädäntöä ei vielä ole muutettu, on tässä laskelmassa oletettu, että muutosta ei tule. Jos nämä suunnitelmat muuttuvat, korjataan verotuloarviota vastaavalla tavalla. (valm. talous- ja hallintojohtaja Pentti Pitkänen, puh. 040 7244603)

Ehdotus Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että vuoden 2017 tuloveroprosentiksi vahvistetaan 21,00.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto § 26

Päätös Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen ehdotuksen.

27. Kunnan kiinteistöveroprosentit vuodeksi 2017

Kunnanhallitus § 123

Kiinteistöverolain (654/1992) 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentit määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella. Kunnan tulee ilmoittaa kiinteistöveroprosentit Verohallitukselle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Vuonna 2015 hyväksytyn Kiinteistöverolain mukaan kiinteistöveroprosenttien hyväksytyt vaihteluvälit ovat vuodesta 2017 alkaen seuraavat:

- vakituinen asuinrakennus 0,39 - 0,90
- yleinen veroprosentti 0,86 - 1,80
- muu kuin vakituinen asuinrakennus 0,86 - 1,80 (enint. vakit. + 1,0
- rakentamaton rakennuspaikka 1,00 - 4,00
- yleishyödyllinen yhteisö 0,00 - 1,35
- voimalaitos 0,80 - 3,10

Edellä mainituista kaksi ensimmäistä on määrättävä ja loput voidaan määrätä.

Vireillä on kiinteistöverolain muutos, joka korottaa vaihteluvälejä jo vuodelle 2017. Sen mukaiset vaihteluvälit ovat seuraavat:

- vakituinen asuinrakennus 0,41 - 0,90
- yleinen veroprosentti 0,93 - 1,80
- muu kuin vakituinen asuinrakennus 0,93 - 1,80
- rakentamaton rakennuspaikka 2,00 - 6,00
- yleishyödyllinen yhteisö 0,00 - 1,35
- voimalaitos 0,80 - 3,10

Näistä kolme ensimmäistä on määrättävä ja loput voidaan määrätä.

Lemin kunnassa ovat vuonna 2016 voimassa seuraavat veroprosentit:

- yleinen kiinteistövero 1,13 %
- vakituiset asuinrakennukset 0,53 %
- muut kuin vakituiset asuinrakennukset 1,13 %
- yleishyödyllinen yhteisö 0,00 %
- rakentamaton rakennuspaikka 4,00 %.

Vuoden 2017 talousarvion valmistelu perustuu nykyisille kiinteistöveroprosenteille. Arvio kiinteistöveroista vuonna 2017 on liitteenä. (valm. talous- ja hallintojohtaja Pentti Pitkänen, puh. 040 7244603)

Ehdotus Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että kiinteistöveroprosenteiksi vuodeksi 2017 vahvistetaan seuraavat prosentit:

- yleinen kiinteistövero	1,13 %
- vakituiset asuinrakennukset	0,53 %
- muut kuin vakituiset asuinrakennukset	1,13 %
- yleishyödyllinen yhteisö	0,00 %
- rakentamaton rakennuspaikka	4,00 %.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto § 27

Päätös Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen ehdotuksen.

LEMIN KUNTA

Kunnanhallitus
Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

07.03.2016
26.09.2016
14.11.2016

49
157
50

28. Maanostotarjous Pokkinen, Remusen alue

Kunnanhallitus § 36

Antti Pokkinen tarjoutuu ostamaan 18.2.2016 päivätyllä tarjouksella Lemmin kunnalta noin 5 000 m²:n suuruisen määrään tilasta Remusenmäki 416-417-2-30. Määräalasta noin 4 000 m² on metsämaata ja 1 000 m² vanhaa puutarhaa sekä tiealuetta. Puutarhassa sijaitsee pieni purkukuntoinen saunarakennus. Pokkinen tarjoaa määräänalasta 3 000 €. Kunta on laadittanut alueesta Metsänhoitoyhdistyksellä puustoarvion.

Arviointia: Alue ei sovi rakennusmaaksi. Kunnalle tulisi kustannuksia saunan purkamisesta. Alueen yleisilme ja siisteys puoltaa määräänalaa myymistä. Määräala soveltuu Pokkiselle lisämaaksi nykyiseen rakennuspaikkaan liittyen. Määräänalaa myyminen ei haittaa kaavoitusta eikä lähialueen tulevaa suunnittelua. (valm. Maankäyttöinsinööri Antti Hirvikallio, p. 040 835 7826).

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Ottaen huomioon arvioinnissa mainitut perustelut kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy Pokkisen ostotarjouksen ja oikeuttaa kunnanhallituksen hyväksymään yksityiskohtaiset kauppaehdot ja lopullisen kauppakirjan.

Päätös Keskustelun aikana tuotiin esille Antti Pokkisen kiinnostus ostaa alueelta enemmänkin maata. Mika Lohtander esitti asian jättämistä pöydälle. Pöydällepanoa kannattivat Mervi Rings ja Jarmo Tölski.

Tässä vaiheessa esittelijä teki seuraavan muutetun päätösehdotuksen: Kunnanhallitus jättää asian pöydälle lisäselvityksiä varten. Kunnanhallitus hyväksyi muutetun päätösehdotuksen.

Merkittiin, että tämä asia käsiteltiin ensimmäisenä kokousasiana ja paikalla oli asiantuntijana maankäyttöinsinööri Antti Hirvikallio.

Kunnanhallitus § 108

Antti Pokkinen on tarkentanut aiempaa tarjoustaan 18.9.2016 lähettämällä sähköpostilla. Tarkennuksessa tarjoudutaan ostamaan myös peltoa 0,6 €/m² Remusentien molemmin puolin. Pokkisen nykyinen kaivo sijaitsee ostotarjouksen alueella. Kauppaan kuuluisi myös pieni latorakennus.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

Lautakunta	Hallitus	Valtuusto

LEMIN KUNTA

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto
Kunnanvaltuusto

26.09.2016
10.10.2016
14.11.2016

158
41
51

Arviointia: Alue ei sovi rakennusmaaksi. Kunnalle tulisi kustannuksia saunan ja ladon purkamisesta. Alueen yleisilme ja siisteys puoltaa määräalan myymistä tien eteläpuoliselta alueelta. Määräala soveltuu Pokkiselle lisämaaksi nykyiseen rakennuspaikkaan liittyen. Määräalan myyminen ei haittaa kaavoitusta eikä lähialueen tulevaa suunnittelua.

Tien pohjoispuolista peltoa ei ole syytä myydä tässä vaiheessa, koska se saattaa soveltua paremmin myöhemmin myytävien rakennuspaikkojen lisämaaksi.

Liitekartalla määräalan rajaus. (valm. Maankäyttöinsinööri Antti Hirvikallio, p. 040 835 7826)

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Ottaen huomioon arvioinnissa mainitut perustelut kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy Pokkisen ostotarjouksen Remusementien eteläpuoliselta osalta ja oikeuttaa kunnanhallituksen hyväksymään yksityiskohtaiset kauppaehdot ja lopullisen kauppakirjan. Kauppahinnaksi muodostuu 7 800 €.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto § 22

Päätös Keskustelun aikana Mervi Rings teki seuraavan kunnanhallituksen ehdotuksesta poikkeavan ehdotuksen:

Valtuusto hyväksyy Pokkisen ostotarjouksen Remusementien eteläpuoliselta osalta siten, että myytävää aluetta suurennetaan ostajan esittämällä tavalla. Kauppahinta on 0,60 euroa/m². Valtuusto oikeuttaa kunnanhallituksen hyväksymään lopullisen pinta-alan, yksityiskohtaiset kauppaehdot ja lopullisen kauppakirjan.

Arto Penttilä kannatti Ringsin ehdotusta.

Jarmo Tölski teki Keskustan valtuustoryhmän nimissä esityksen asian jättämisestä pöydälle uudelleen valmistelua varten.

Antti Junni esitti, että äänestetään pöydällepanon ja Ringsin ehdotusten välillä. Puheenjohtaja totesi, että ensin tulee äänestää pöydällepanosta ja jos asian käsittelyä päätetään jatkaa, päätetään itse asiasta.

Suoritettussa äänestyksessä pöydällepanon puolesta (JAA) äänesti 12 valtuutettua ja asian käsittelyn jatkamisen puolesta (EI) 9 valtuutettua. Puheenjohtaja totesi, että valtuusto on päättänyt jättää asian pöydälle uudelleen valmistelua varten.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

Lautakunta	Hallitus	Valtuusto

Kunnanhallitus § 128

Antti Pokkinen on puhelimitse 3.10.2016 tarkistanut 18.9.2016 sähköpostitse tekemäänsä tarjousta siten, että hän tarjoutuu ostamaan noin 1.500 m² lisää peltoa. Lisäalue on liitteenä olevassa kartassa näkyvä ruskea kolmionmuotoinen alue.

Myytävä alue muodostuu niin, että metsä- ja vanha puutarha-alue sekä tiealue muodostavat noin 5.600 m²:n alueen ja peltoa myydään yhteensä noin 9.500 m². Metsän, vanhan puutarha-alueen ja tiealueen hinta on 3.000 euroa (ei pinta-alaperusteinen) ja peltoalueen 5.700 euroa (0,60 €/m²). Kokonaiskauppahinnaksi tulee näin 8.700 euroa. (valm. talous- ja hallintojohtaja Pentti Pitkänen, puh. 040 7244603)

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy Antti Pokkisen ostotarjouksen ja päättää myydä Pokkiselle tilasta Remusenmäki 416-417-2-30 yhteensä noin 15.100 m²:n määrääalan kokonaishintaan 8.700 euroa. Valtuusto oikeuttaa kunnanhallituksen hyväksymään yksityiskohtaiset kauppaehtot ja lopullisen kauppakirjan.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto § 28

Päätös Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen ehdotuksen.

29. Palolan sisäilmatilanne

Kunnanhallitus § 137

Palolakotiin siirtyneen kunnanviraston henkilökunnasta muutamat ovat saaneet sisäilmaongelmiin viittaavia oireita. Tästä syystä tiloissa on tehty esiselvitys sisäilma- ja materiaalinäytteiden perusteella. Otettujen näytteiden perusteella sisäilmassa on hiukan kuituja ja maton hajoamistuotteita. Nämä eivät kuitenkaan selitä kaikkia esiintyneitä oireita. Tästä syystä rakenteita tulisi avata, jotta ulkoseinien ja yläpohjarakenteiden kunto voitaisiin selvittää. Tämän selvityksen ajaksi henkilökunnan pitää siirtyä väistötiloihin. Väistötilavaihtoehdot selvitetään kokoukseen mennessä. (valm. talous- ja hallintojohtaja Pentti Pitkänen, puh. 0407244603)

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Ehdotus tehdään kokouksessa valmistuvien selvitysten pohjalta.

Päätös Keskustelun aluksi kunnanjohtaja teki seuraavan päätösehdotuksen:

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle 520.000 euron lisämäärärahaa investointeihin vuodelle 2016. Määrärahaalla hankitaan kunnan käytössä ollut Cramo Oy:n tilaelementtirakennus Toukkalantie 2:sta, katetaan kunnanviraston muuttoon liittyvät kustannukset sekä toteutetaan Palolan jatkotutkimukset. Kunnanvaltuusto valtuuttaa kunnanhallituksen päättämään tilaelementin rahoitusmuodosta lainan ja leasingin välillä.

Keskustelun aikana tekninen johtaja Markku Immonen selosti Palolan sisäilmaongelmaa ja sen käsittelyä sisäilmatyöryhmässä. Rakennustarkastaja Arto Sipilä selosti tekemiään kustannusarvioita uudesta kunnanvirastosta ja vanhan pappilan muutostöistä kunnanvirastokäyttöön. Työsuojelupäällikkö Mika Koukku selosti Palolan sisäilmaongelman riskitasoa ja työnantajan velvoitetta järjestää terveelliset ja turvalliset työolosuhteet. Talous- ja hallintojohtaja Pentti Pitkänen avasi tekemiään pitkän aikavälin arvioita eri vaihtoehtojen käyttökustannuksista.

Edelleen keskustelun aikana kunnanjohtaja muutti päätösehdotustaan seuraavanlaiseksi:

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto
--	------------	----------	-----------

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle 505.000 euron lisämäärärahaa investointeihin vuodelle 2016. Määrärahalla hankitaan kunnan käytössä ollut Cramo Oy:n tilaelementtirakennus Toukkalantie 2:sta ja katetaan kunnanviraston muuttoon liittyvät kustannukset. Kunnanvaltuusto valtuuttaa kunnanhallituksen päättämään tilaelementin rahoitusmuodosta lainan ja leasingin välillä.

Mika Lohtander ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi niin, että valmistelussa selvitetään tilaelementtirakennuksen käyttöikä, kunto, korjaustarpeet ja neliöhinta. Lohtanderin ehdotusta kannatti Kati Buuri.

Keskustelun jälkeen äänestettiin siitä, palautetaanko asia uudelleen valmisteltavaksi vai jatketaanko asian käsittelyä. Äänestyksessä Lohtanderin ehdotusta (JAA) kannatti neljä jäsentä (Buuri, Lohtander, Pietiläinen ja Tölski) ja käsittelyn jatkamista kolme jäsentä (Penttilä, Rings, Sinkko).

Kunnanhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi Lohtanderin ehdotuksen mukaisesti.

Merkitään, että tämä asia käsiteltiin ensimmäisenä kokousasiana klo 17.00 - 18.25. Asian käsittelyn aikana olivat kokouksessa läsnä tekninen johtaja Markku Immonen, rakennustarkastaja Arto Sipilä ja työsuojelupäällikkö Mika Koukku, jotka poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Kunnanhallitus § 141 Kunnanhallitus käsittelee asiaa 14.11.2016.

Kunnanhallituksen käsittelytietoina pöytäkirjaan merkittiin seuraavaa:

Tilaelementtirakennuksesta valmistunut ja 9.11.2016 päivätty Ramboll Finland Oy:n kuntoarvioraportti esitellään kokouksessa.

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Ehdotus tehdään kokouksessa valmistuvien selvitysten pohjalta.

Esittelijä teki kokouksessa seuraavan päätösehdotuksen:

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle 505.000 euron lisämäärärahaa investointeihin vuodelle 2016. Määrärahalla hankitaan kunnan käytössä ollut Cramo Oy:n tilaelementtirakennus Toukkalantie 2:sta ja katetaan kunnanviraston muuttoon liittyvät kustannukset. Kunnanvaltuusto valtuuttaa kunnanhallituksen päättämään tilaelementin rahoitusmuodosta lainan ja leasingin välillä.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet			
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanvaltuusto § 29

Päätös Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen 14.11.2016 kokouksessaan tekemän ehdotuksen, joka on edelle merkitty.

Keskustelun aikana Pekka Purtilo esitti asian jättämistä pöydälle. Pöydällepanoa ei kukaan kannattanut. Purtilo perui esityksensä myöhemmin keskustelun aikana. Kunnanhallituksen ehdotuksesta poikkeavia ehdotuksia ei keskustelun aikana tehty.

Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen ehdotuksen.

Pöytäkirjaan merkittiin lisäksi Risto Pietiläisen ponsiesitys: Kiinnitetään erityishuomiota tilaelementtirakennuksen kunnossapitoon, jolla jatketaan rakennuksen käyttöikä.

30. Kiireellistä käsittelyä vaativat asiat

Kunnanvaltuusto § 30

Päätös Kiireellistä käsittelyä vaativia asioita ei ollut.

31. Ilmoitusasiat

Kunnanvaltuusto § 31

Päätös Jarmo Tölski jätti keskustan Lemin valtuustoryhmän aloitteen Lemin kunnan rakennuksista.

Matti Haiko jätti valtuustoaloitteen liikuntatilojen käytöstä koulujen loma-aikoina.

Aloitteet liitetään pöytäkirjaan.

14.11.2016

57

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei kuntalain 91 §:n mukaan saa tehdä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät 30 - 31
	HallintolainkäyttöL 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet

VALITUSOSOITUS

viranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Viranomaisen, osoite ja postiosoite Itä-Suomen hallinto-oikeus Minna Canthin katu 64 PL 1744, 70101 Kuopio Sähköposti; ita-suomi.hao@oikeus.fi Puhelin: 029 56 42502 Faksi: 029 56 42501	
	Kunnallisvalitus, pykälät 26 - 29	Valitusaika 30 päivää
	Hallintovalitus, pykälät	Valitusaika päivää
	Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite	Pykälät Valitusaika päivää
	Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun	

Liitetään pöytäkirjaan

<p>Valituskirjelmä</p>	<p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin HLL 21 §:ssä säädetään.</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
<p>Valitusasiakirjojen toimittaminen</p>	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 26 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava 1): nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p>
<p>Lisätietoja</p>	<p>Valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.</p> <p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.